

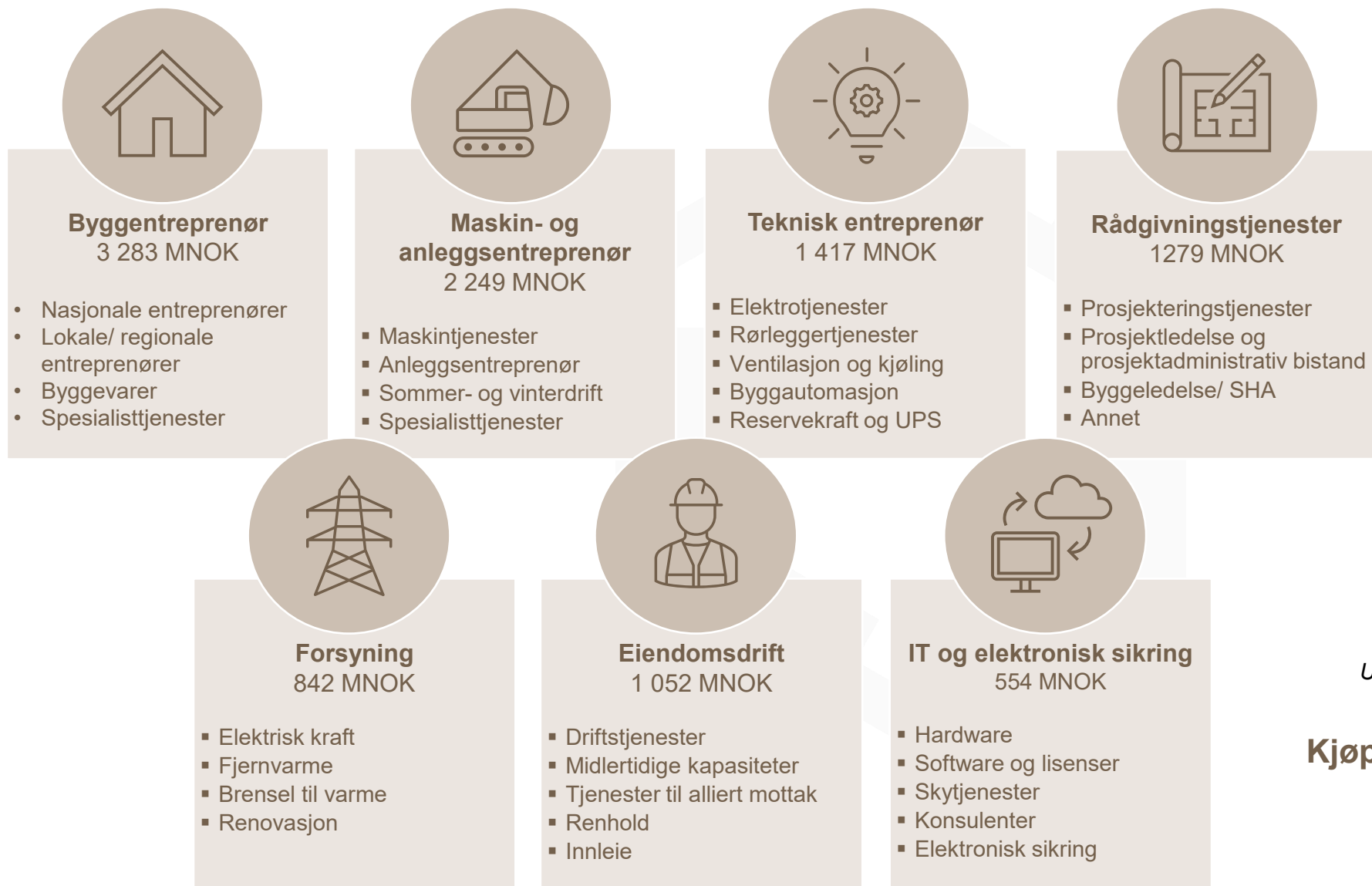
Anskaffelsesprosessen og krav til leverandører

Morten Lindstad

Seksjonssjef Kontrakt

Forsvarsbygg

Forsvarsbygg sine kategorier 2025

*Tall fra 2025.
Utgjør 84,4 % av totalt kjøp av varer og tjenester.*

**Kjøp av varer og tjenester 2025:
12,65 mrd ink mva**

Fylke	Spend 2025 ▼	Beløp S+M
Oslo	3 261 mill.	17 %
Trøndelag	1 968 mill.	62 %
Akershus	1 261 mill.	44 %
Troms	1 150 mill.	73 %
Innlandet	806 mill.	63 %
Vestland	693 mill.	58 %
Møre og romsdal	568 mill.	100 %
Nordland	504 mill.	88 %
Svalbard	483 mill.	100 %
Rogaland	465 mill.	50 %
Østfold	403 mill.	14 %
Finnmark	397 mill.	76 %
Agder	242 mill.	49 %
Buskerud	192 mill.	49 %
	128 mill.	
Vestfold	91 mill.	83 %
Telemark	35 mill.	99 %
	0 mill.	100 %
Jan mayen		
Totalt	12 647 mill.	51 %

Små- og mellomstore bedrifter

- *Forsvarsbygg skal gjennomføre tiltak som gjør det enklere for små og mellomstore bedrifter å levere til eiendom, bygg og anleggsprosjekter.*
- *Forsvarsbygg skal fortsette arbeidet med ivaretagelse av små og mellomstore bedrifter på markedet.*
- **Andel fra 2025 – Omtrent 4000 leverandører:**
 - 57 % <20 ansatte (små)
 - 25 % 21-100 ansatte (mellomstore)
- **Tiltak for 2026-:**
 - Tilstedeværelse på ulike leverandøraktiviteter
 - Leverandørpitcher
 - I hvert enkelt prosjekt og hver enkelt konkurranse skal det gjøres en vurdering knyttet til oppdeling
 - Kompetansehevingstiltak rettet mot SMB-markedet

Anskaffelser skal bidra til best mulig operativ evne med kostnadseffektiv og bærekraftig ressursbruk

Eiendom, bygg og anlegg til forsvaret av Norge – i fred, krise og krig

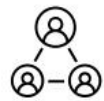
Anskaffelser skal bidra til å

ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser i fred, krise og krig

Anskaffelser skal bidra til

bedre behovsdekning og møte fremtidens behov

Anskaffelser skal bidra til

effektive prosesser og god utnyttelse av ressursene

Anskaffelser skal bidra til

innovative løsninger og markedsutvikling

Anskaffelser skal ivareta

klima, miljø og samfunn i hele verdikjeden

Vi skal videreutvikle

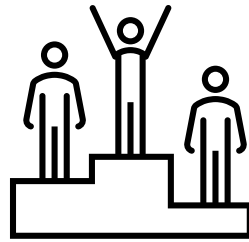
vår egen anskaffelsesfunksjon

Kvalifikasjonskrav

Disse kravene må tilfredsstilles på **tilbudstidspunktet** for å kunne delta i konkurransen

Krav til leverandøren som selskap; økonomiske krav, tekniske og faglige krav

Tildelingskriterier

Av de som er kvalifisert til å delta i konkurransen – hvem hopper høyest innenfor gitte kriterier?

Forskriftsfestet krav til 30 % på miljø dersom klima- og miljøbelastning fra leveransen

Kontraktskrav

Disse kravene må oppfylles ifm. leveranse av kontrakts-gjenstanden

I tillegg kommer krav til leveransen, omtales som kravspesifikasjon/ ytelsesbeskrivelse

**Forskriftsfestede
krav**

**Omforente
Anbefalte
seriøsitets-
bestemmelser**

**Forsvarsbyggs
egendefinerte
krav**

Krav til andel fagarbeidere og
andel fast ansatte

Vanligvis i tråd med øvrige store
offentlige oppdragsgivere

Forskriftsfestede krav

Anskaffelsesregelverkets krav om kontraktsvilkår i kontrakter over 1,3 MNOK

Anskaffelsesforskrift:

- Begrensning i antall ledd i leverandørkjeden
- Betaling av lønn og annen godtgjørelse via bank eller tilsvarende betalingsformidler

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter:

- Lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler
- Obligatorisk tjenstepensjon
- HMS-kort
- Informasjonsplikt om SHA-arbeid og språkferdigheter for å ivareta sikkerhetsrisiko (jf. byggherreforskriften)
- Krav til «nødvendig kontroll»

Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger:

- leverandører er tilknyttet en lærlingordning
- minst ti prosent av arbeidet skal utføres av lærlinger (endret fra 7 % til 10 % fom. 1.8.2025)

Kvalifikasjonskrav - avvisningsgrunner

Forsvarsbygg skal avvise leverandører (§9-5/24-2 1) og 2))

- Som ikke oppfyller kvalifikasjonskrav
- Er dømt for å ha brutt forpliktelser knyttet til skatter og avgifter
- Dersom det foreligger inhabilitet som ikke kan avhjelpes
- Har deltatt i forberedelse av konkurransen
- Er dømt for
 - Deltakelse i kriminelle organisasjon
 - Korrupsjon
 - Bedrageri
 - Terror
 - Hvitvasking
 - Barnearbeid

Forsvarsbygg kan avvise leverandører (§9-5/24-2 3))

- Som har utestående forpliktelser knyttet til skatter og avgifter
- Som har begått alvorlige eller gjentatte brudd på bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold
- Ved en interessekonflikt
- Som tidligere har begått et vesentlig kontraktsbrudd mot en oppdragsgiver
- Som har gitt grovt uriktige eller misvisende opplysninger
- Som har forsøkt å påvirke oppdragsgiver eller prosessen
- Som har begått alvorlige feil forøvrig som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet

Det offentlige er en stor innkjøper og har et særlig ansvar for å sikre seriøsitet og anstendige lønns- og arbeidsvilkår hos sine leverandører

- Retten til et verdig arbeidsliv
- Seriøsitet i bransjen
- Konkurransen på like vilkår
- Kvalitet og fremdrift
- Regelverk
- Velferdssamfunnet
- Rikets sikkerhet
- Omdømme

minimum

10 %

av arbeidede timer skal
utføres av lærlinger

minimum

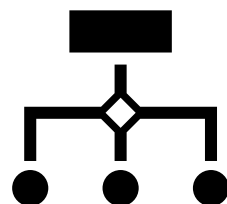
50 %

av arbeidede timer skal
utføres av faglærte

pliktig
medlemskap

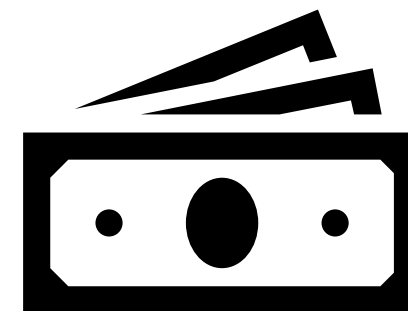
to ledd

i leverandørkjeden

lønn

skal utbetales til bankkonto
dokumentasjon kreves på
personnivå

Faste ansatte og innleide arbeidstakere

Minst 80 %
av arbeidet skal
utføres av **faste**
ansatte.

De faste ansatte skal
ha minst **80 %**
stilling.

Innleide skal være
ansatt med
stillingsprosent
på **minst 80 %**.

Kontraktene fremhever
kravet om
likebehandling for å
motvirke
sosial dumping.

- Pliktig medlemskap ved kontraktsinngåelse
- Seriositetsverktøy for utvalgte bransjer

Fullmakt

Fullmaktgiver

Navn på leverandør/undersender	org. nr.
e-post	

gir herved

Fullmaktshaver

Navn på oppdragsfører	org. nr.
Forsvarsbygg	975 950 662

Fullmakt til å innhente taushetsbelagte opplysninger om:

1. skatte- og avgiftsmessige forhold, begrenset til opplysninger som til enhver tid fremgår av Opplysninger om skatt og avgift (bestillingsjema RF-1107 i tillegg)
2. innrapporteringer i Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret på RF-1109 vedrørende oppdraget og RF-1108 vedrørende arbeidstakere på oppdraget
3. hvilke arbeidstakere som er innmeldt gjennom e-meldingen

Fullmakten opphever fullmaktgivers taushetsrett etter skatteforvaltningsloven § 3-1, skattebetalingsloven § 3-2, forvaltningsloven § 13, e-opplysningsloven § 7 og folkeopplysningsloven § 3-1. Endringer i disse bestemmelsene medfører ikke at fullmakten oppheves.

Fullmakten gjelder i 4 år fra signeringsdato og gir rett til å innhente opplysninger et ubegrenset antall ganger. Fullmakten kan tilbakekalles. Dette skal skje skriftlig. Kontraktbestemmelser kan gjøre unntak for dette.

Fullmakten gjelder ikke forhold som repeter taushetsbelagte opplysninger om andre enn fullmaktshaveren.

Den private oppdragsfører som blir gjort kjent med nevnte taushetsbelagte opplysninger, har selv plikt til å bevare taushet om disse opplysningene. Opplysninger som Fullmaktshaver har innhentet om underentrepriser kan likevel meddeles virksomhetene over i kontraktskjeden. Opplysninger som Fullmaktshaver har hentet inn kan også meddeles innenfor egen virksomhet eller i eget konsern.

Innsyn i opplysninger hos offentlig oppdragsfører reguleres av offentleglova.

Skatteetaten får fullmakt til å sende taushetsbelagte opplysninger i kryptert e-post til fullmaktshaver. Dette gjelder også der kun vedlegget til e-posten er kryptert.

Den som signerer fullmakten må legge ved fergekopi av gyldig legitimasjon, enten av pass, bankkort, førerkort (kun nordiske land) eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EDS/EFTA). Kopien må tydelig vise bilde, navn, fødselsdato (8 siffer) og signatur. Fødselsnummerets siste 5 siffer og evt. bankkontonummer kan sløddes for det sendes over.

Innsenders signatur

Den som signerer må ha rett til å signere på vegne av virksomheten.

Navn i BLOKKBOKSTAVER	
Sted / Dato	Underskrift

Fullmakt for Opplysninger om Skatt og Avgifter (OSA)

- Forankret i samarbeidsavtale med Skatteetaten
- Gir innsyn i taushetsbelagte opplysninger
- Kravet skal gjelde hele leverandørkjeden
- Må leveres minst 10 dager før oppstart
- Leverandører kan avvises/bortvises ved vedvarende eller vesentlige restanser og avvik

Ny langtidsplan for forsvarssektoren er tydelig på at oppbyggingen som skjer skal gjøres med klima og miljø som viktig hensyn

Felles klima og miljøstrategi vedtatt i sektoren i 2023

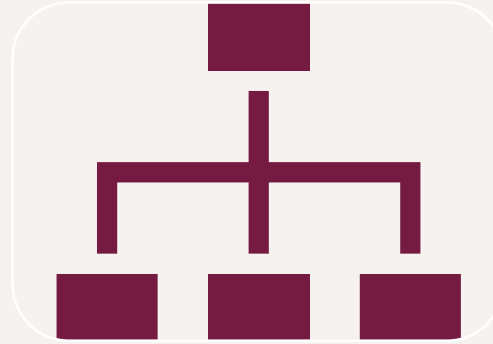
Eksempler

- Energiledelsesprogram
- Helhetlige energiplaner for hver leir
- Vurdere bruk av solceller og annen teknologi for egenforsyning
- Mulighetsstudier, FoU og innovasjon
- Bærekraftspiloter i hver gren

Andre aktuelle kontraktskrav

Menneske-
rettigheter

Kontroll med
leverandør-kjeder

Høyrisiko-
produkter

Miljø-oppfølging

Miljøkriterier

Sikkerhet/
klarering

Beredskap i rammeavtaler

☐ Leverandørens rolle i totalforsvaret

- ☐ Forsvarsbygg sitt ansvar for økt forsvarsevne
- ☐ Beregnet for oppdrag i fredstid
- ☐ Ingen klausul for krise- og krigssituasjoner

☐ Mulighet for å delta i øvelser- eller beredskapsarbeid

- ☐ Leverandøren kan i enkelte avrop bli pålagt deltagelse i øvelses- eller beredskapsarbeid
- ☐ Inkluderer også leverandørens faste underleverandører

☐ Økonomisk kompensasjon

- ☐ Rammeavtalens avtalte satser for ordinær tid og overtid

